

ชื่อวิทยานิพนธ์ การผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ของเกษตรกรในโครงการส่งเสริมการผลิตข้าว

อินทรีย์ จังหวัดอุทัยธานี

ผู้วิจัย นายสมคิด โพธิ์พันธุ์ **ปริญญา** เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สีสังข์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ อุดมสิน

ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพทางด้านสังคม และเศรษฐกิจของเกษตรกร 2) ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ 3) เจตคติในการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ 4) การปฏิบัติของเกษตรกรในการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ และ 5) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ของเกษตรกรในโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์จังหวัดอุทัยธานี ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ เกษตรกรผู้ร่วมโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ จำนวน 146 คน ประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรร้อยละ 70.6 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 100 เป็นสมาชิกสถาบันการเกษตร โดยส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์/ร.ก.ส. ส่วนใหญ่มีคะแนนความรู้เกี่ยวกับการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์เกินร้อยละ 80 และมีเจตคติในการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในระดับมากที่สุด มีประสบการณ์ทำนาเฉลี่ย 32.55 ปี พื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์เฉลี่ย 21.33 ไร่ ปลูกข้าวในช่วงเดือนมิถุนายน ส่วนใหญ่ใช้วิธีหว่าน โดยใช้เมล็ดพันธุ์นาดำเฉลี่ย 7.47 กิโลกรัมต่อไร่ ใช้เมล็ดพันธุ์นาหว่านเฉลี่ย 18.70 กิโลกรัมต่อไร่ แหล่งพันธุ์มาจากศูนย์ขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว ใช้น้ำหมัก อายุเก็บเกี่ยวข้าวเฉลี่ย 129.06 วัน ผลผลิตข้าวเฉลี่ย 467.21 กิโลกรัมต่อไร่ จำหน่ายข้าวราคาเฉลี่ยเฉลี่ย 6.52 บาท/กิโลกรัม และจำหน่ายให้กับกลุ่มผู้ผลิตข้าวอินทรีย์ รายได้จากการผลิตข้าวอินทรีย์ต่อไร่เฉลี่ย 3,041.90 บาท รายได้จากการผลิตข้าวอินทรีย์ต่อปีเฉลี่ย 63,913.19 บาท ต้นทุนการผลิตข้าวนาดำเฉลี่ย 1,910.48 บาท ได้รับการอบรมเฉลี่ย 4.29 ครั้งต่อปี และได้รับการติดตามและให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่

คำสำคัญ ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ จังหวัดอุทัยธานี

Thesis title :Organic Hom Mali Rice Production by Farmers in Organic Rice Production Extension Project in Uthai Thani Province

Researcher : Mr. Somkid Popan ; **Degree:** Master of Agriculture (Agricultural Extension); **Thesis advisors:** (1) Dr. Sunan Seesang, Associate Professor; (2) Dr. Porntip Udomsin, Associate Professor; **Academic year:** 2006

ABSTRACT

The objectives of this research were to study : 1) socio-economic background of farmers. 2) knowledge of farmers on organic Hom Mali rice production 3) attitude in organic Hom Mali rice production 4) practice of farmers in organic Hom Mali production 5) comparison between personal factors and knowledge, and attitude in organic rice production 6) problems, obstacles and the recommendation on organic Hom Mali rice production of farmers in the organic rice production extension project in Uthai Thani province.

The data was collected from 146 farmers of the organic rice production extension project and was processed by computer program. The statistic used include percentage, average, standard deviation, t-test and F-test

The result showed that 70.6% of farmers finished primary school and 100% of farmers were member of farmers institute. Most of farmers were member of agricultural cooperatives/ Bank of Agriculture and Agricultural Cooperatives (BAAC). Most of farmers had high level of knowledge on organic Hom Mali rice production and had very high level of attitude in such production. The experience in rice production averaged 32.55 years and the average area of organic rice cultivation was 21.33 rais. Rice cultivation was in June and the commonly used method was broadcasting. Average amount of SEEDS applied was 18.3 kg./rai and derived from seed center. Average harvesting data was 129.06 days. The average yield was 467.21 kg/rai and average price was 6.52 baht/kg. the average income of organic rice production was 63,913.19 baht/year. The cost of rice production averaged 1,910.48 baht/rai. Farmers were trained averaged 4.29 times a year and were evaluated by extension officers. Most of farmers had water problem due to monsoon break and lack of water resources.

Keywords : Organic Hom Mali rice production, Organic Rice, Uthai Thani Province.